

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003380

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-11-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ по ДНУ № 26-с від 15.01.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Марія Вікторівна

2. Mariia Ponomarenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-12-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.051.112 ID 7227 Пономаренко М.В.

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.39, 10.17.65, 10.17.91, 10.17.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правові засади захисту прав споживачів у сфері реклами
2. Administrative and legal principles of consumer rights protection in the field of advertising

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та вирішено нове наукове завдання, яке полягає у визначенні сутності адміністративно-правового регулювання захисту прав споживачів у сфері реклами. Визначено поняття адміністративно-правових засад захисту прав споживачів у сфері реклами. Під адміністративно-правовими засадами слід розуміти сукупність керівних начал (характеристик), засобів, способів, закріплених у нормах адміністративного права, спрямованих на відновлення та захист порушених прав споживачів як суб'єктів правовідносин у сфері реклами, що потребують урегулювання та вирішення уповноваженими на те контролюючими органами та посадовими особами за допомогою адміністративно-правових засобів. Виокремлено адміністративно-правові засоби захисту прав споживачів реклами. Під адміністративно-правовими засобами захисту прав споживачів реклами пропонується розглядати сукупність

взаємопов'язаних актів управлінської діяльності органів державної влади та відповідних контролюючих органів, на які покладено функції контролю, захисту та дотримання законодавства у сфері захисту прав споживачів реклами та притягнення порушників до відповідальності, встановленої законом. Окреслено поняття та класифікацію правового регулювання у сфері захисту прав споживачів реклами. Під правовим регулюванням інституту захисту прав споживачів реклами слід розуміти сукупність встановлених державою юридичних норм і засобів, закріплених у нормативно-правових актах, за допомогою яких уповноважені на те суб'єкти права можуть здійснювати юридичний вплив на суспільні відносини у сфері захисту прав споживачів реклами для вирішення юридично значимих питань. Правове регулювання у сфері захисту прав споживачів реклами необхідно розглядати як систему джерел нормативно-правових актів, які тією чи іншою мірою мають відношення до споживачів у сфері реклами та їх захисту. Віднесено до особливостей правового регулювання у сфері захисту прав споживачів реклами те, що їх необхідно розглядати як систему джерел нормативно-правових актів, які тією чи іншою мірою мають відношення до споживачів у сфері реклами та їх захисту. Умовно джерела правового регулювання у сфері захисту прав споживачів реклами можна розподілити на три групи. Перша група законодавчих актів регулює відносини, в яких споживач виступає як безпосередній учасник. Другу групу споживчого законодавства складають нормативні акти, що регулюють відносини, в яких споживач не бере безпосередньої участі. До третьої групи споживчого законодавства відносимо закони та нормативні акти, що регулюють засоби та механізми забезпечення прав споживачів. Виділено види суб'єктів владних повноважень у правовідносинах захисту прав споживачів реклами. До суб'єктів владних повноважень у правовідносинах захисту прав споживачів реклами належать: Кабінет Міністрів України, Держпродспоживслужба (Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів), Антимонопольний комітет України органи місцевого самоврядування. Проте у ході дослідження виявлено, що основним центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України та який реалізує державну політику у галузі захисту прав споживачів, зокрема у сфері реклами, є Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Запропоновано розкрити зміст поняття «скарга споживача». Під скаргою споживача у сфері реклами автор пропонує розуміти письмове або електронне звернення споживача до державних органів, наділених владними повноваженнями у сфері захисту прав споживачів реклами або інших публічних організацій, з вимогою про поновлення порушених прав споживачів реклами та захисту їхніх законних інтересів. Розкрито особливості оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо подання скарг споживачів реклами. Встановлено, що в нормативно-правових актах з питань оскарження діяльності суб'єкта владних повноважень у сфері захисту прав споживачів реклами є можливість оскаржити незаконне рішення або бездіяльність органу, що здійснював заходи захисту прав споживачів у сфері реклами. Охарактеризовано вимоги до подання скарг споживачів у сфері реклами. Скарга споживача повинна подаватися у письмовому вигляді та містити такі відомості: ПІБ, місце проживання, серію та номер паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, а також дані про товар, при продажі якого були порушені права споживача, контактні телефони. Спеціалісти Держпродспоживслужби не мають права розголошувати особисті дані споживачів. Письмова скарга повинна бути підписана заявником із зазначенням дати. На вимогу Держпродспоживслужби в тексті скарги споживач має вказати юридичну особу, юридичну та фактичну адресу суб'єкта господарювання. Без зазначення цієї інформації скаргу не задовільняють. Виокремлено підстави для притягнення до юридичної відповідальності за правопорушення у сфері захисту прав споживачів реклами.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and solves a new scientific task, which consists in determining the essence of the administrative and legal regulation of the protection of consumer rights in the field of advertising. The concept of administrative and legal principles for the protection of consumer rights in the field of advertising is defined. Administrative legal principles should be understood as a set of guidelines (characteristics), means, and methods established in the norms of administrative law, aimed at restoring and protecting the violated rights of consumers as subjects of legal relations in the field of advertising, which require regulation and resolution by the authorized controlling authorities bodies and officials using administrative and

legal means. Administrative and legal means of protecting the rights of consumers of advertising are singled out. Under the administrative-legal means of protecting the rights of advertising consumers, it is proposed to consider a set of interrelated acts of the management of state authorities and relevant supervisory bodies, which are entrusted with the functions of control, protection and compliance with legislation in the field of protecting the rights of advertising consumers and bringing violators to the responsibility established by law. The concept and classification of legal regulation in the sphere of protection of the rights of advertising consumers is outlined. The legal regulation of the institute for the protection of the rights of consumers of advertising should be understood as a set of legal norms and means established by the state, enshrined in normative legal acts, with the help of which the legal entities authorized to do so can exert legal influence on social relations in the field of protection of the rights of consumers of advertising in order to resolve legally significant issues. Legal regulation in the sphere of protection of the rights of consumers of advertising must be considered as a system of sources of normative legal acts, which to one degree or another are related to consumers in the sphere of advertising and their protection. One of the peculiarities of legal regulation in the field of protection of the rights of advertising consumers is the fact that they must be considered as a system of sources of normative legal acts, which to one degree or another are related to consumers in the field of advertising and their protection. Conventionally, sources of legal regulation in the sphere of protection of the rights of advertising consumers can be divided into three groups. The first group of legislative acts regulates relations in which the consumer acts as a direct participant. The second group of consumer legislation consists of normative acts regulating relations in which the consumer does not directly participate. The third group of consumer legislation includes laws and regulations regulating means and mechanisms for ensuring consumer rights. The types of subjects of authority in the legal relationship of protection of the rights of advertising consumers are highlighted. Subjects of authority in legal relations for the protection of the rights of advertising consumers include: 1) the Cabinet of Ministers of Ukraine; 2) Derzhprodsposhivsluzhba (State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection); 3) Antimonopoly Committee of Ukraine 4) local self-government bodies. However, during the research, it was revealed that the main central body of the executive power, whose activities are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers of Ukraine and which implements state policy in the field of consumer rights protection, including in the field of advertising, is the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection. It is proposed to reveal the meaning of the concept of consumer complaint. The author suggests that a consumer complaint in the field of advertising should be understood as a written or electronic appeal by a consumer to state bodies empowered to protect the rights of consumers of advertising or other public organizations, with a demand to restore the violated rights of consumers of advertising and to protect their legitimate interests. The specifics of appealing the decisions, actions or inaction of subjects of authority regarding the submission of complaints by consumers of advertising are disclosed. It has been established that in the normative legal acts on the appeal of the activity of the subject of authority in the field of protection of the rights of consumers of advertising, there is an opportunity to appeal against an illegal decision or inaction of the body that carried out measures to protect the rights of consumers in the field of advertising. The requirements for submitting consumer complaints in the field of advertising are characterized.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пономаренко М.В. Правове регулювання політики Європейського союзу на продовольчому ринку. Нове українське право. 2021. №3. С. 325–331. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2021.3.47> (фахове видання категорії Б).
- Пономаренко М.В. Механізми захисту прав споживачів у сфері реклами в Україні. Юридичний бюлетень, 2022. №24. С. 143–151. DOI: <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2022.24.19> (фахове видання категорії Б).
- Пономаренко М.В. Правове регулювання порядку подання скарг споживачів у сфері реклами в Україні. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2023. № 1 (53). С.295–301. Index Copernicus, Worldcat, Research Bible, Central and Eastern European Online Library. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.1.44>
- Пономаренко М.В. Поняття та адміністративно-правові засади захисту прав споживачів у сфері реклами. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. № 6. С. 136–141. DOI: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.6.24> (фахове видання категорії Б).
- Пономаренко М.В. Становлення та розвиток органів у сфері захисту прав споживачів в Україні. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права: XII міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара., жовтень 2020. С. 62–63
- Пономаренко М.В. Механізми захисту прав споживачів у Європейському Союзі. Юридична наука XXI: перспективні та пріоритетні напрямки досліджень: Міжнародна науково-практична конференція. (м. Запоріжжя, 7–8 травня 2021 рік). С.64–68
- Пономаренко М.В. Деякі аспекти відповідальності за порушення законодавства про захист прав споживачів у сфері реклами. Роль національного права України в умовах глобалізаційних викликів: Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. (м. Дніпро, 18 листопада 2021 р.) С.422–425
- Пономаренко М.В. Обмеження на рекламу товарів подвійного або військового призначення. Теоретичні та практичні проблеми реалізації прав людини та держави. II Науково-практична конференція, видавництво «Молодий вчений». (5–6 квітня 2024 рік, м.Одеса) С. 62–65

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марченко Олеся Володимирівна
2. Olesia Marchenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-3506-2308

Додаткова інформація: <http://www.researcherid.com/rid/U-3481-2017>;

https://www.researchgate.net/profile/Olesa_Marchenko;

https://scholar.google.com.ua/citations?user=eV8RD_gAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лелеза Євген Олександрович

2. Yevhen Leheza

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9134-8499

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200152533>;

[https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&view_op=list_works&gmla=AJsN-F6-](https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&view_op=list_works&gmla=AJsN-F6-8raQldwdgZZDLws8CjEBk3Wg4wtCj_jurDI4X15zjEOUI6lRxmDvOewvSU8vI5OMmBvQ-B_tge7RPkqzZlk0PnWUJrmZ0OTtPY-v_ZW0LkO_9xMSxEAQez6yskHPZeJrdZTAjvKFusiPORb84yVzXAYJBQ&user=lkOZEFkAAAAJ)

[8raQldwdgZZDLws8CjEBk3Wg4wtCj_jurDI4X15zjEOUI6lRxmDvOewvSU8vI5OMmBvQ-](https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&view_op=list_works&gmla=AJsN-F6-8raQldwdgZZDLws8CjEBk3Wg4wtCj_jurDI4X15zjEOUI6lRxmDvOewvSU8vI5OMmBvQ-B_tge7RPkqzZlk0PnWUJrmZ0OTtPY-v_ZW0LkO_9xMSxEAQez6yskHPZeJrdZTAjvKFusiPORb84yVzXAYJBQ&user=lkOZEFkAAAAJ)

[B_tge7RPkqzZlk0PnWUJrmZ0OTtPY-](https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&view_op=list_works&gmla=AJsN-F6-8raQldwdgZZDLws8CjEBk3Wg4wtCj_jurDI4X15zjEOUI6lRxmDvOewvSU8vI5OMmBvQ-B_tge7RPkqzZlk0PnWUJrmZ0OTtPY-v_ZW0LkO_9xMSxEAQez6yskHPZeJrdZTAjvKFusiPORb84yVzXAYJBQ&user=lkOZEFkAAAAJ)

[v_ZW0LkO_9xMSxEAQez6yskHPZeJrdZTAjvKFusiPORb84yVzXAYJBQ&user=lkOZEFkAAAAJ](https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&view_op=list_works&gmla=AJsN-F6-8raQldwdgZZDLws8CjEBk3Wg4wtCj_jurDI4X15zjEOUI6lRxmDvOewvSU8vI5OMmBvQ-B_tge7RPkqzZlk0PnWUJrmZ0OTtPY-v_ZW0LkO_9xMSxEAQez6yskHPZeJrdZTAjvKFusiPORb84yVzXAYJBQ&user=lkOZEFkAAAAJ)

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкова Юлія Анатоліївна

2. Yuliia Volkova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4896-3178

Додаткова інформація: <http://www.researcherid.com/rid/N-1349-2016>

Повне найменування юридичної особи: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: проспект Любомира Гузара, буд. 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алексеенко Ігор Григорович
2. Ihor Alieksieienko

Кваліфікація: д. політ. н., к. ю. н., професор, 12.00.01, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2465-7499

Додаткова інформація:

;https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=lrL3F64AAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate;;https://publons.com/researcher/2011399/igor-alexeenko/;https://orcid.org/0000-0003-2465-7499;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210788309

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грабильнікова Олена Анатоліївна
2. Olena Hrabylnikova

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5523-6254

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208321284

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

